

**IES MADINA MAYURQA
PROGRAMACIÓ
DIDÀCTICA CURS
2022-2023**

**RELIGIÓ CATÒLICA
ESO**

DAVID MARTINEZ MESQUIDA

ÍNDEX

1 ORGANITZACIÓ DEL DEPARTAMENT.

1.1 Composició del departament i assignació de matèries i cursos.

2 PROGRAMACIÓ D'ESO.

2.1 Objectius.

2.2 Contribució de la matèria a l'adquisició de les competències bàsiques.

2.3 Organització, seqüenciació i avaluació dels continguts de la matèria.

2.4 Criteris d'avaluació i qualificació.

2.4.1 Criteris de qualificació que s'aplicaran a ESO.

2.4.2 Procediment de recuperació.

2.4.3 Metodologia (ESO).

2.5 Materials, recursos didàctics i llibres de text.

2.6 Mesures d'atenció a la diversitat i adaptacions curriculars.

2.7 Estratègies d'animació a la lectura i desenvolupament de l'expressió oral i escrita.

2.8 Mesures per a la utilització de les tecnologies de la informació i comunicació.

2.9 Activitats de recuperació i mesures de suport per a alumnes amb la matèria pendent.

3. ANNEXOS.

4. APROVACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ.

1 ORGANITZACIÓ DEL DEPARTAMENT.

1.1 Composició del departament i assignació de matèries i cursos.

El departament de Religió Catòlica es troba configurat de manera unipersonal per el professor David Martínez Mesquida, el qual, impartirà la matèria en tots els cursos i nivells. Per qüestions organitzatives-logístiques del centre, es troba integrat com a subdepartament dins el Departament de Ciències Socials que té com a cap de departament al professor Jordi Amengual. Les reunions del Departament es duen a terme el dimecres de 11:05 a 12:00 hores.

2 PROGRAMACIÓ D'ESO.

2.1 Objectius.

- 1 Conèixer i interpretar els diferents elements que conformen el fenomen religiós en la seva estructura i la seva expressió històrica, com a base de comprensió de les diferents religions.
- 2 Raonar les respostes que les grans religions donen a les preguntes de l'ésser humà sobre la concepció de l'home i el seu últim destí.
- 3 Conèixer la Bíblia, en el seu origen, estructura, finalitat i interpretació pertinent en relació amb la història i experiència religiosa d'Israel, i com a expressió de la revelació de Déu Pare als homes.
- 4 Conèixer els continguts del cristianisme que fonamenten la concepció de l'ésser humà creat per Déu i destinat a ser fill seu.
- 5 Identificar Jesucrist com a Fill de Déu, Salvador encarnat entre els homes, mitjançant el coneixement i l'anàlisi del seu missatge, la seva vida i la seva presència per l'Esperit Sant.
- 6 Analitzar i valorar el sentit i finalitat de l'Església al servei de la humanització i la salvació que Crist ofereix a l'ésser humà, i descobrir la seva aportació als processos més importants de la història.
- 7 Conèixer i valorar la resposta dels creients al missatge i esdeveniment cristià, que es realitza en l'Església.
- 8 Comprendre i distingir l'acció salvadora de Crist, i el caràcter de celebració de cada un dels sacraments.
- 9 Descobrir els fonaments racionals i revelats que justifiquen l'ensenyament moral de l'Església catòlica, i orienten la relació de l'home amb Déu, amb si mateix, amb els altres i amb el món.
- 10 Analitzar les exigències i compromisos dels cristians en la seva relació amb Déu, amb si mateix i amb els altres, relacionant-los amb altres opcions presents en la societat i en les grans religions.
- 11 Reconèixer i valorar les fites més importants de la fe cristiana en la història de l'Església, en les grans obres de cultura i en les seves festes, considerant també les aportacions d'altres religions.
- 12 Analitzar els principis que fonamenten la fe cristiana en la vida eterna, valorant críticament la proposta de les grans religions.

2.2 . Contribució de la matèria a l'adquisició de les competències bàsiques.

1. Comunicació lingüística (CCLI) L'ensenyament religiós catòlic a l'escola utilitza el llenguatge acadèmic, aquells llenguatges que conformen la cultura que es transmet a la matèria de religió, i els llenguatges del propi ensenyament religiós. El diàleg de la fe amb la cultura contribueix a la competència en comunicació lingüística, en la mesura que exigeix exercitar-se en l'escolta de la paraula de Déu, l'exposició dels seus continguts i aplicació a la cultura i a les diferents formes de vida social, així com a l'argumentació adequada a aquesta edat i sempre present en l'ensenyament religiós. D'altra banda, és propi de l'ensenyament religiós catòlic la utilització dels diversos llenguatges i formes de comunicació que Déu ha utilitzat en la seva revelació a l'ésser humà. La seva revelació és rica en distints llenguatges. Així, el llenguatge bíblic i la seva riquesa d'expressió i simbologia; el llenguatge doctrinal i la seva precisió conceptual, analítica i argumental; el llenguatge litúrgic i la seva proximitat al llenguatge dels símbols del poble cristià; el llenguatge, finalment, testimonial que fa possible la transmissió vital d'allò que es creu. Així mateix, l'ensenyament religiós catòlic en l'exercici d'aprenentatge del missatge cristià capacita i permet a l'alumnat expressar pensaments, conviccions, vivències i opinions i acostumar-se al discurs coherent i estructurat de la fe cristiana. Tot això és imprescindible per a la comprensió del llenguatge a totes les llengües de la cultura occidental. L'ensenyament religiós fa possible una veritable comunicació lingüística, en utilitzar els diferents llenguatges en la seva expressió verbal o escrita, explícits i implícits en fonts diverses. Finalment, l'anàlisi de fets socials que es presenta en la classe de Religió, com elements motivadors de la realitat evangèlica, possibiliten l'enriquiment del vocabulari.

2. Competències socials i cíviques (CSC) En la competència social i cívica s'integren els elements essencials per a la humanització, elements personals, interpersonals i interculturals, i recullen totes les formes de comportament que preparen les persones per participar d'una manera eficaç i constructiva en la vida social i professional. Des del missatge cristià, allò principal és el desenvolupament de tot el que és humà, de les seves potencialitats i capacitats que el configuren i el desborden, del purament funcional i material. Des del desenvolupament de la persona s'estableixen les bases per a la cooperació i exercici de la ciutadania democràtica, la comprensió de la realitat social en la qual es viu, sent conscients dels valors del nostre entorn i col·laborant amb l'oferta de vida que ens fa Jesucrist, a construir un sistema de valors propi i a viure-hi en coherència. En aquesta acció humanitzadora, l'ensenyament religiós catòlic exposa, fonamenta i jerarquitzza els valors i virtuts capaços d'educar la dimensió moral i social de la personalitat de l'alumnat, en ordre a fer possible la maduració de la coresponsabilitat, l'exercici de la solidaritat, de la cooperació, de la llibertat, la justícia, la igualtat i la caritat; tot això, com a expressió coherent del coneixement de Déu, revelat en Jesucrist i, alhora, com a resposta a les grans preguntes sobre el sentit de la vida que ja en aquesta edat es formulen els alumnes. Amb això estem apel·lant al principi bàsic, la dignitat del ser humà com a fill de Déu, oferint el fonament estable del respecte als principis i valors universals, com a resposta a una profunda crisi d'humanitat i d'ordre moral. L'alumnat necessita al seu torn raons per estimar, raons per viure i raons per

esperar, basades en la vida i missatge d'amor de Jesucrist, origen i meta de la formació religiosa que l'Església ofereix en l'escola. Es contribueix directament a la dimensió moral de la persona afavorint que els/les alumnes reconeixin l'arrel de seu propi ser i els seus mateixos comportaments, construint una consciència recta que es fonamenti en els valors de l'Evangeli. Afavorint també els aprenentatges des d'un marc de referència que s'ha d'ajustar a la lliure i voluntària opció dels pares. Això comporta millorar les relacions interpersonals basades en principis i valors que emanen de la persona de Crist i ajuda en conseqüència a afrontar les situacions de conflicte mitjançant el diàleg, el perdó i la misericòrdia, valors genuïnament cristians. En el més profund de l'ésser cristià sorgeix el gran valor de la fraternitat universal. D'aquí que les mínimes exigències ètiques de convivència, participació, coneixement de la diversitat i de les situacions de discriminació i injustícia, estiguin fonamentades i siguin conseqüències de la fe cristiana. Els valors del respecte, cooperació, caritat, justícia, no violència, compromís i participació tenen el seu fonament i referències cristianes en la filiació per l'amor de Déu, l'amor, la fraternitat, la justícia, la misericòrdia, el perdó, la donació d'un mateix, el lliurament total a favor dels pobres. En conseqüència, des de l'ensenyament religiós es proposa una reflexió i una anàlisi crítica dels valors democràtics i de la ciutadania descobrint que la seva arrel són els principis fonamentals de l'Evangeli i de la Doctrina Social de l'Església.

3. Consciència i expressions culturals (CEC) La contribució a la consciència i expressions culturals, es relaciona amb els seus aspectes de coneixement i valoració de tota l'expressió artística, plàstica, històrica, simbòlica, lingüística, de costums, ritus, festes, valors i maneres de vida impregnades pel cristianisme des del seu origen i el seu desenvolupament actual, com a manifestació del fet religiós. L'alumnat també coneixerà i podrà comprendre i assumir els valors que comporta el coneixement del fet religiós en la seva expressió artística, cultural i estètica, teològica i vivencial. La cultura i la història europea occidental, i la història i cultura del nostre país, podran ser compreses i assumides tenint en compte el fet religiós present sempre en la història cultural dels pobles i, en concret, en els pobles d'Espanya. És conegut per tots que la maduració de la personalitat humana es realitza dins de la tradició cultural, on creix i se sustenta. Aquesta maduració es realitza en un món cada vegada més complex i de major contrast cultural i de presència, respecte i diàleg de cultures. La Religió i Moral Catòlica presenta l'esdeveniment cristià en diàleg amb la cultura, incorporant orgànicament el saber de la fe al conjunt dels altres sabers. Amb això els/les alumnes adquireixen una valoració crítica de la cultura a la llum de l'Evangeli, motivant alhora l'apreci per la pròpia cultura i l'estima adequada per altres tradicions culturals i religioses. D'altra banda, en el currículum de Religió catòlica hi són presents també els elements essencials que defineixen les grans religions de la humanitat. L'ensenyament religiós catòlic tan aporta a la competència cultural i artística uns coneixements de l'art i cultura amb referència religiosa i unes destreses, com també el sentit i profunditat de la seva presència que remet a una manera concreta de veure la vida, d'expressarla i de viure des de l'aportació cristiana a la cultura. Fent això contribueix activament a la conservació del patrimoni cultural i artístic, tant de la pròpia comunitat com d'altres comunitats. És competència també del professor/a de Religió evangelitzar la cultura, generar cultura, treballar al servei de la realització de la humanitat segons la veritat de l'ésser humà. Això és possible mitjançant una pertinença determinant: la pertinença a Jesucrist, el Senyor, viscuda en el present a través de la pertinença a l'Església.

4. Aprendre a aprendre (CAA) La matèria de Religió catòlica com a àrea de coneixement dins del procés d'ensenyament-aprenentatge que es du a terme en l'educació, contribueix al desenvolupament de la competència d'aprendre a aprendre, fomentant les capacitats d'aprenentatge: atenció, memòria, experiència..., l'impuls del treball en equip, la síntesi de la informació i opinió. L'ensenyament religiós ajuda a ser protagonistes del propi aprenentatge, com a resposta a la voluntat de Déu que l'ésser humà col·labori activament i lliure amb el seu pla. Per això, aprendre a aprendre comporta a més a més d'una proposta consensuada de sentiments, valors i actituds, un marc de referència acceptat voluntàriament segons les seves conviccions, que ha de ser gresol en la recerca de la veritat i del bé. L'ensenyament religiós proporciona als/les alumnes el principi sobre el qual l'ésser humà s'ha de sentir orgullós i motivat com a Fill de Déu, per aprendre i continuar aprenent.

5. Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (SIEE)

En quant al sentit d'iniciativa i esperit emprenedor de l'alumnat, l'ensenyament religiós catòlic impartit a l'escola, té com objectiu irrenunciable formar la persona des de dins, alliberar-lo de tot el que li impedeix viure lliurement com persona, comporta la seva efectiva referència a una determinada visió de l'home i al seu sentit últim, per afirmar-lo, negar-lo o prescindir-ne. És finalitat fonamental de la tasca de l'escola que els alumnes i les alumnes descobreixin la seva identitat personal, i això serà possible amb una obertura al significat últim i global de la seva existència humana. Aquesta competència es desenvolupa en l'alumnat, quan aquest es coneix a sí mateix en el seu ser més profund, en les seves potencialitats, en la seva dignitat i en el seu sentit. L'ensenyament religiós catòlic es dirigeix a la persona concreta en les seves arrels i en la seva identitat pròpia, en les seves possibilitats humanes d'acció i de servei i es dirigeix a l'ésser humà en la seva finalitat transcendent. Tot això comporta l'oferiment de l'Evangelí de Jesucrist que presenta la humanitat nova feta d'homes i dones nous conforme al disseny de Déu. L'ensenyament de la Religió catòlica proposa a Jesucrist com a camí que ens condueix a la veritat i a la vida, i ha de fer-se des de la convicció profunda que procedeix de l'Església que confessa, celebra i viu la fe en Jesucrist, i, en conseqüència, mitjançant la forma pròpia i més coherent de transmetre aquesta fe de l'Església: el testimoni. El testimoni d'homes i dones sants al llarg de la història constitueix un referent continu per a l'autoassimilació dels valors més genuïnament cristians. D'aquesta forma l'ensenyament religiós educa en la iniciativa personal i autònoma de l'alumnat pel bé i la veritat. En la contribució al desenvolupament personal de l'alumnat, la religió és generadora de valors i d'integració social, ja que l'home i la dona moderns podran obtenir una nova dimensió totalment ignorada per altres teories i escoles com les que s'orienten cap al positivisme i relativisme d'una manera excloent. La religió col·labora en aquesta competència lliurant a l'alumnat aquelles virtualitats necessàries per crear les disposicions i actituds que afavoreixen la inserció social. L'autonomia de l'individu cristià ve precisament afavorida per l'obertura a una visió del món i de la realitat, que possibilita una formació integral de l'alumnat superant visions parcials i determinants de la llibertat pròpia. Així mateix, capacita l'alumnat per examinar situacions concretes de la vida i realitzar amb autonomia un judici crític i en conseqüència cristià.

6. Competència Digital (CD)

La matèria de Religió Catòlica contribueix al desenvolupament de la competència digital de l'alumnat, a través de les següents iniciatives: a) Utilització de recursos digitals relacionats amb la història, art i cultura religiosa; b) Maneig de cercadors bíblics online (biblija.net); c) Creació de continguts digitals (creació i edició de vídeos, edició d'imatges en diferents formats, el·laboració de documents de text, pdf, ppt); d) Utilització de l'aula virtual com a mitjà d'interacció professor-alumne (classroom); e) Recerca crítica d'informació, anàlisi i ús; f) Desenvolupament de bons usos ciberdigitals.

2.3 Organització, seqüenciació i avaluació dels continguts de la matèria.

2ⁿ ESO

BLOC 1. EL SENTIT RELIGIÓS DE L'HOME
Continguts
L'ésser humà: creat a imatge i semblança de Déu. La importància del lliure albir com a regal de Déu. L'home, un ésser intrínsecament digne.
Criteria d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable
1. Relacionar la condició de criatura de l'home amb els seu origen diví. <i>1.1 Entén que els inicis de l'ésser humà estan marcats per la seva relació amb Déu, i que en aquest sentit, depenem del creador (Coram Deo).</i> 2. Explicar l'origen de la dignitat de l'ésser humà entès com a criatura de Déu. <i>2.1 Reconeix la intel·ligència i la llibertat com atributs propis de l'ésser humà.</i> <i>2.2 Entén que els homes som fills de la llibertat i l'Amor de Déu i actuem baix aquest designi.</i> <i>2.3 Comprèn que els homes no som éssers predestinats i que la nostra realitat es configura a partir de les nostres decisions.</i> <i>2.4 Reconeix la dignitat de l'home com a quelcom intrínsec a ell mateix.</i> <i>2.5 Extrapola la realitat dignificant de l'ésser humà a situacions del seu entorn</i>
BLOC 2. LA REVELACIÓ: DÉU INTERVÉ EN LA HISTÒRIA
Continguts
La Bíblia, llibre entre llibres (II). Estructura i gèneres literaris. La petjada de Déu en els passatges bíblics: la inspiració de l'Esperit en els autors humans de la Bíblia. Com rebem els homes el missatge de Déu?: la resposta de la fe en Ramon Llull i Carlo Acutis. Experiències de conversió cristiana. Viatge a Ítaca. Les corrents interpretatives del missatge bíblic.
Criteria d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Coneixer l'origen, estructura i composició de la Bíblia.

1.1 Recorda l'etimologia del terme «Bíblia», el seu marc temporal i categorització com a llibre revelat.

1.2 Recorda les característiques generals dels dos grans blocs temàtics bíblics: Antic i Nou Testament

1.3 Sap cercar un passatge bíblic en format físic i/o digital.

- 1.4 Identifica, classifica i compara els trets fonamentals dels llibres bíblics.
- 1.5 Distingeix els diferents gèneres literaris.
- 1.6 Entén els relats bíblics com a fruit de la petjada de l'Esperit en els seus autors humans.
- 1.7 Entén la diferència substancial entre la Bíblia entesa com a llibre revelat per la tradició judeocristiana i l'Alcorà com a llibre dictat per Al·là a Mahoma.

2. Entendre la revelació de Déu en la història

2.1 Selecciona i reconeix, en els relats i personatges bíblics més significatius de la història d'Israel, la revelació salvífica de Déu.

3. Observar i entendre la fe com a resposta de l'home a la proposta salvífica de Déu.

- 3.1 Entén la fe com a present gratuït que Déu ofereix a l'home.
- 3.2 Entén la fe com a acte humà, no contrari a la intel·ligència ni a la llibertat de l'home.
- 3.3 Entén l'acte de fe com a quelcom voluntari que cal ser nodrit amb la Paraula de Déu.
- 3.4 Valora la resposta de fe de cristians presents i pretèrits (Ramon Llull i Carlo Acutis).

4. Conèixer i respectar els criteris del magisteri de l'Església al voltant de la interpretació bíblica.

- 4.1 Esquematitza els criteris recollits a la *Dei Verbum* al voltant de la interpretació de la Bíblia.
- 4.2 Coneix les diferències substantives en relació a altres credos.

BLOC 3. JESUCRIST, COMPLIMENT DE LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ

Continguts

La imatge del Déu cristià en el Misteri de la Santíssima Trinitat.

Característiques diferencials del Déu Trinitari en relació al politeisme de l'antiguitat clàssica.

La Trinitat com a símbol de la dimensió relacional humana. Som ens els altres.

En quin Déu creim els cristians? El Credo, símbol de la nostra fe.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1 Reconèixer el caràcter relacional de la Divinitat en la revelació de Jesús.

- 1.1 Coneix i descriu les característiques del Déu cristià.
- 1.2 Llegeix relats mitològics, localitza trets de les divinitats de les religions politeistes i els contrasta amb les característiques del Déu cristià.

2 Vincular el sentit comunitari de la Trinitat amb la dimensió relacional humana.

2.1 Reconeix i descriu que la persona humana necessita els altres per assolir la seva identitat a semblança de Déu.

3. Reconèixer les veritats de la fe cristiana presents en el Credo.

- 3.1 Entén les dimensions implícites en el terme «creure» (l'home és creient per naturalesa, però cadascú, decideix en què creure)
- 3.2 Entén el significat del concepte «veritats de fe».
- 3.3 Analitza i entén les diferents veritats de fe compreses en el Credo.
- 3.4 Exemplifica la pràctica cristiana del Credo en el món actual.

BLOC 4. PERMANÈNCIA DE JESUCRIST EN LA HISTÒRIA: L'ESGLÉSIA

Continguts

El naixement de l'Església i de les primeres comunitats cristianes: dues figures cabdals, Sant Pere i Sant Pau.

Organigrama actual de l'Església.

L'Església: una, santa, catòlica i apostòlica.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Comprendre la rellevància de les primeres comunitats cristianes dins l'àmbit de l'expansió del cristianisme.

1.1 Entén el mecanisme de configuració i expansió de les primeres comunitats cristianes.

1.2 Analitza a través dels diferents passatges dels Fets dels Apòstols i de les Cartes, els trets particulars de les primeres comunitats, així com, les dificultats a les quals es varen veure sotmeses.

1.3 Valora la resposta de fe dels primers cristians davant les persecucions.

1.4 Extrapola el context de persecució a l'actualitat: som perseguits els cristians actuals per verbalitzar la nostra condició?

1.5 Entén la rellevància e història dels dos grans pilars de l'Església: Sant Pere i Sant Pau.

1.6 Coneix l'organigrama actual de l'església, com a fruit de l'evolució de les estructures organitzatives de les primeres comunitats cristianes.

2 Raonar i argumentar les notes de l'Església: una, santa, catòlica i apostòlica.

2.1 Entén el significat i projecció actual de les diferents nostres de l'Església.

4t ESO

BLOC 1. EL SENTIT RELIGIÓS DE L'HOME

Continguts

El paper de les religions en la recerca del sentit vital. La resposta religiosa.

Elements comuns a totes les religions.

Les religions del llibre, similituds i diferències.

Les branques del cristianisme i la seva projecció actual.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Aprendre els principals trets comuns de les religions.

1.1 Identifica i classifica els trets principals (ensenyament, comportament i culte) en les religions monoteistes.

1.2 Descobreix l'arrel abrahàmica comuna de les Religions del llibre.

1.3 Es capaç de descobrir els elements comuns, dels quals, són partíceps el judaisme, cristianisme i islam.

1.4 Cerca informació i presenta al grup les respostes de les diferents religions monoteistes a les preguntes de sentit.

2. Analitza i debat les diferents maneres en què Déu s'ha revelat a l'home dins el marc de les religions monoteistes.

2.1 Es mostra empàtic i encuriosit per les experiències de fe de diferents personatges rellevants.

3. Distingeix els trets característics i diferencials des dels grans braques del cristianisme.

BLOC 2. LA REVELACIÓ: DÉU INTERVÉ EN LA HISTÒRIA

Continguts

Déu és fidel a l'Aliança amb el seu poble.

Jesús de Natzaret: el Messies esperat, el Servent de Déu.

Déu ens entrega el seu Fill: el major acte d'Amor.

Cóm podem respondre a la invitació del Senyor de crear el Regne de Déu a la Terra?

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Reconeix la fidelitat de Déu al llarg de la història a través dels passatges bíblics.

2. Enten l'evolució del concepte messiànic (des de la visió jueva fins la visió cristiana actual)

2.1 Identifica, classifica i compara els trets del Messies sofrent i el Messies polític.

2.2 S'esforça per comprendre la novetat del Messies sofrent com a criteri de vida.

3. Analitza la categorització del «Servent de Déu», a través de la lectura d'Isaïes.

4. Enten els fets de la Passió i Mort de Jesús com el més pur acte d'Amor i entrega de Déu a l'home a través del seu Fill.

5. Analitza la resposta cristiana envers la construcció del Regne de Déu a la Terra.

5.1 Cerca l'exemple biogràfic de persones que amb les seves accions han ajudat a construir el Regne de Déu a la Terra.

5.2 Percep l'amor de Déu i a l'alteritat com a nexes comuns de la resposta cristiana.

BLOC 3. JESUCRIST, COMPLIMENT DE LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ

Continguts

Els cristians: profetes de l'Evangeli. Jesús ens crida!

La missió cristiana dins la pandèmia.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer la invitació de Jesús a col·laborar en la seva missió.

1.1 Llegeix de manera comprensiva un evangeli, identifica i descriu la missió salvífica de Jesús.

1.2 Cerca i identifica persones que actualitzen avui la missió de Jesús i exposa en grup per què continuen la missió de Jesús.

1.3 Analitza i recull informació sobre les iniciatives cristianes en la lluita contra la pandèmia mundial.

BLOC 4. PERMANÈNCIA DE JESUCRIST EN LA HISTÒRIA: L'ESGLÉSIA

Continguts

La pertinença a Crist en l'Església il·lumina totes les dimensions de la vida del cristià. Formació de la consciència moral i de l'afectivitat. Raó i emocions.

L'autoritat eclesial al servei de la veritat.

Història de l'Església a les Illes: de la modernitat a la secularització i l'impacte del turisme a la religiositat tradicional.

Congregacions i ordes religiosos establerts a les Illes.

La missió del cristià en el món: construir la civilització de l'amor. El paper humanitzador de l'Església en la història i en la cultura actual.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1 Descobrir i valorar que Crist genera una forma nova d'usar la raó i la llibertat, i d'expressar l'afectivitat de la persona.

1.1 Elabora judicis a partir de testimonis que exemplifiquin una forma nova d'usar la raó i la llibertat i d'expressar l'afectivitat.

1.2 Adquireix l'hàbit de reflexionar cercant el bé davant les eleccions que se li ofereixen.

1.3 És conscient de les diferents formes de viure l'afectivitat i prefereix la que reconeix com a més humana.

2 Distingir que l'autoritat està al servei de la veritat.

2.1 Identifica persones que són autoritat en la seva vida i explica com reconeix en elles la veritat.

2.2 Reconeix i valora en l'Església diverses figures que són autoritat, pel servei o pel testimoni.

2.3 Localitza i justifica tres esdeveniments de la història en els que l'Església ha defensat la veritat de l'ésser humà.

3 Relacionar la missió del cristià amb la construcció del món.

Investiga i debat sobre les iniciatives eclesials del seu entorn que col·laboren en la construcció de la civilització de l'amor.

2.4 Criteris d'avaluació i qualificació.

2.4.1 Criteris de qualificació que s'aplicaran a l'ESO.

L'avaluació és una part integrant del procés d'ensenyament / aprenentatge i el seu referent principal són els objectius generals d'etapa, com també els criteris d'avaluació i la seva relació amb les competències clau. L'avaluació es caracteritza principalment per ser contínua, integradora i individualitzada. Hi ha tres moments per avaluar: **l'inicial, el formatiu i el sumatiu.** Avaluació inicial. Es tracta de comprovar el nivell de coneixements inicials de l'alumne, ja sigui a començament de curs, o a l'inici d'una nova unitat. Aquest moment d'avaluació resulta essencial per esbrinar el nivell d'arribada dels alumnes i per corregir els seus errors inicials. Una prova escrita, una conversa, un debat o amb entrevistes individualitzades amb un bon qüestionari, són necessaris a fi que el professorat se situï conscientment davant de la seva realitat i pugui procedir a les petites adaptacions de la seva programació. Avaluació formativa. És el seguiment diari de l'evolució dels alumnes i permet controlar els seus progressos. A fi de tenir-ne un registre per escrit, es poden emprar, entre d'altres, diferents tipus de graelles en les quals cada ítem o enunciat

valoratiu es correspongui a una casella, on, d'una manera relativament ràpida, el professorat pugui anotar-hi els diversos ritmes d'aprenentatge i li quedi constància del progrés de cada alumne. La periodicitat d'aquest tipus d'avaluació ha de ser diària i, si no, com a mínim, setmanal. Avaluació sumativa. A més de ser una recollida i valoració de les dues modalitats d'avaluació anteriors, fa referència a les proves concretes que es poden realitzar per avaluar el grau d'assoliment dels objectius per part dels alumnes. Per procedir a una avaluació sumativa com més correcta millor, hi ha dues normes bàsiques: que l'activitat d'avaluació sigui com més semblant millor al tipus d'activitats realitzades per produir l'aprenentatge, i que, alhora, faci referència clarament a un objectiu o grups d'objectius didàctics coneguts prèviament per part dels alumnes. Les diverses proves han de ser variades per valorar de manera global l'assoliment dels objectius. És convenient també que els alumnes siguin conscients de la seva evolució, per a la qual cosa és interessant que s'autoavaluin mitjançant fulls de seguiment, reflexions orals, etc., com a mínim una vegada al trimestre. Al final del procés, el professor també ha d'avaluar l'ensenyament, per tal d'ajustar, si cal, l'ensenyament a les necessitats de l'alumnat i revisar i actualitzar la programació i els instruments didàctics emprats. La revisió contínua de les estratègies educatives permetrà una adequació a les necessitats amb la finalitat d'assolir els objectius proposats. S'ha d'entendre l'avaluació com un instrument eficaç de seguiment del procés d'aprenentatge de tots i de cadascun dels alumnes, que permet fer-hi els reajustaments necessaris en qualsevol punt del procés.

Procediment Qualificació.

Realització i lliurament de les tasques avaluable:	33%
Participació activa i feina a classe:	33%
Treball final de recerca:	33%
Ortografia:	Cada falta d'ortografia restarà una dècima a la nota final de l'exercici o treball, amb un màxim de dos punts. (20 f. = - 2 punts)

2.4.1 Procediment de recuperació.

Setembre:

No hi haurà recuperació de setembre.

Concreció abandonament de l'assignatura:

Es considerarà que un alumne ha abandonat l'assignatura quan concorrin 2 o més dels següents casos:

- L'absència injustificada del 25% de les classes o més durant el curs. Si durant el trimestre ja es detecta un elevat absentisme es comunicarà a l'alumne i a la família a través del Butlletí de notes del Gestib, al tutor/a i a Prefectura d'estudis.

- La no presentació de les tasques avaluables o el treball final en alguna de les 3 avaluacions.

2.4.2 Metodologia (ESO).

Per al desenvolupament de la matèria no utilitzarem llibre de text, sinó materials didàctics preparats pel professorat específicament. Aquests materials, es penjaran a l'entorn virtual del classroom com suport teòric de l'assignatura.

L'exposició del tema constarà de les següents fases:

a) Activitat inicial d'introducció: es partirà dels interessos i de l'entorn sociocultural de l'alumnat, en un intent de traslladar la temàtica a tractar a la seva realitat més propera. Es partirà d'exemples de la vida quotidiana per intentar suscitar interrogants i motivar l'aprofundiment de l'alumne en la matèria. En aquest sentit, es planteja: pluja d'idees inicial, debat, qüestions obertes, vídeos de reflexió introductoris.

b) Exposició del tema: es presentarà i desenvoluparà un ppt a l'alumne amb el contingut teòric del punt a tractar.

c) Activitats: es realitzaran activitats relacionades amb l'exposició temàtica anterior: La seva naturalesa serà múltiple i diversa (comentaris de text, textos reflexius amb desenvolupament de respostes curtes, qüestionaris, tasques d'investigació, dinàmiques d'interpretació d'imatges i obres d'art, cineforum, jocs de dramatització ...).

2.5 Materials, recursos didàctics i llibres de text.

Les activitats corresponents a la matèria de religió necessiten d'una zona on l'alumnat pugui seure, escriure, pintar, escoltar al professor i als companys, realitzar manualitats i videoclips, visualitzar imatges de vídeo o DVD, escoltar música, i tenir accés als mitjans informàtics. No tenim llibre de text, treballem amb fotocòpies i amb material propi. En qualsevol cas, els llibres de base d'aquesta matèria són els següents:

- La Bíblia (format física i online, a través de la plataforma biblja.net)
- Llibres de Religió Catòlica per a ESO i Batxillerat de diverses editorials (Anaya, Cruïlla, Edebé,...)
- Atles bíblic.
- Diccionaris.-Enciclopèdies i bases de dades.
- Altres materials a tenir presents:
 - Presentacions de diapositives de diverses fonts.
 - Videoclips de diverses fonts.
 - Curt-metratges i llarg-metratges.
- Música: Diferents músiques de les grans religions.

2.6 Mesures d'atenció a la diversitat i adaptacions curriculars.

La diversitat d'alumnes que hi ha dins les nostres aules ens obliga a prendre'n consciència i elaborar activitats variades que permetin a tot l'alumnat assolir els objectius. L'alumnat amb necessitats educatives especials (NEE) rep una atenció personalitzada per ajudar-li en el seu desenvolupament cognitiu, motriu, d'equilibri personal i de relacions interpersonals. Tot això es durà a terme a través d'un conjunt d'estratègies, procediments i accions organitzats i planificats pel professorat, de manera conscient i reflexiva, amb la finalitat de facilitar els aprenentatges dels

alumnes i l'assoliment dels objectius fixats. Al llarg del curs s'aniran adaptant els continguts segons les necessitats de l'alumnat d'integració (NESE) i l'alumnat nouvingut (PALIC), creant material apropiat per cada un dels alumnes i els temes corresponents.

2.7 Estratègies d'animació a la lectura i desenvolupament de l'expressió oral i escrita.

- Treballar a classe la lectura comprensiva mitjançant la intervenció del professor a l'hora de llegir i interpretar el text llegit.
- Llegir en veu alta diferents cites de la Bíblia.
- Al treball final de recerca facilitar-los una bibliografia que hagin de consultar.

2.8 Mesures per a la utilització de les tecnologies de la informació i comunicació.

L'aula virtual de Classroom GoogleSuit serà un mecanisme important de comunicació entre professorat i alumnat en els tres escenaris possibles. Per aquest motiu, s'intentaran dur a terme dinàmiques que facilitin la competència digital de l'alumnat. S'intentaran detectar les carències o limitacions de l'alumnat dins aquest àrea del coneixement i posar-los remei (ja sigui, des de com enviar correctament un correu electrònic o com penjar un treball a l'aula digital de classroom). També es fonamentarà la recerca guiada a través d'Internet, i la consolidació de criteris de selecció de les fonts d'informació de les xarxes.

Per un altra banda, s'emprarà el projector i la pissarra digital com a suport d'explicacions, exposicions, visionat d'imatges i curt-metratges diversos, ppt etc)

2.9 Activitats de recuperació i mesures de suport per a alumnes amb la matèria pendent.

Els alumnes que tinguin pendent Religió d'un curs anterior hauran de realitzar un dossier de treball dels continguts suspesos, el qual, haurà de ser entregat dins la data d'avaluació de pendents estipulada pel centre

3. ANNEXOS

Normativa i justificació.

El present document segueix la normativa vigent actual:

- Llei orgànica 8/2103, de 9 de desembre para la millora de la qualitat educativa.
- Real Decret 1105/2014, de 26 de desembre, on s'estableix se el currículum bàsic de la Educació Secundària Obligatoria i de Batxillerat.
- Correcció de errors de la Resolució de 11 de febrer de 2015, de la Direcció General d'Avaluació i Cooperació Territorial, que publica el currículum de la ensenyança de Religió Catòlica de l'Educació Primària i de l'Educació Secundaria Obligatoria.

La presència de l'ensenyament religiós a l'escola respon, en primer lloc, a la importància que aquesta assignatura té dins de l'educació perquè l'alumne pugui aconseguir un desenvolupament ple i integral de la seva personalitat. La necessitat de sentit de l'ésser humà és una evidència a la qual l'escola necessàriament ha de donar resposta. L'educació de la dimensió religiosa és part fonamental per a la maduració de la persona. No podria existir una formació integral i, per tant, una educació de qualitat, si no es permetés el desenvolupament de totes les dimensions inherents a l'ésser humà, entre les quals es troba la religiosa. Aquesta capacitat bàsica de la persona adquireix el seu autèntic compliment quan es descobreix el sentit de la vida. L'ensenyament de la religió catòlica en els centres escolars ajudarà els estudiants a eixamplar els espais de la racionalitat i adoptar una actitud d'obertura al sentit religiós de la vida, sigui quina sigui la seva manifestació concreta.

La Declaració Universal de Drets Humans de 1948 reconeix la llibertat religiosa de persones i pobles. Per part seva, la Constitució Espanyola no només reconeix la llibertat religiosa sinó que també garanteix «el dret que assisteix els pares perquè els seus fills rebin la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions» a l'article 27.3. Un dret que també forma part de tractats internacionals reconeguts per Espanya com el Pacte Internacional de Drets Econòmics Socials i Culturals en el seu article 13.3 i la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, article 14.3, entre d'altres.

La religió catòlica pretén contribuir a l'educació integral de l'estudiant en dues direccions. D'una banda, respon a la dimensió religiosa de tot ésser humà i, de l'altra, l'introdueix en la realitat a la llum d'una hipòtesi oferta per una història i una tradició. D'aquesta manera, es promou el reconeixement d'un sentit de l'existència d'una manera coherent amb el propi desenvolupament psicoevolutiu de l'alumnat. El desenvolupament del currículum s'estructura en quatre grans blocs que pretenen recollir el saber antropològic cristià acumulat al llarg dels segles. Aquests blocs parteixen del sentit religiós de l'home, continuen amb l'estudi de la revelació; Déu es manifesta a l'home i ho fa en una història concreta, amb personatges i situacions que l'alumnat ha de conèixer i que contribuiran a la seva comprensió del món. Aquesta revelació culmina en Jesucrist i el missatge evangèlic, centre del tercer bloc del currículum i eix vertebrador de l'assignatura. Finalment, s'estudia l'Església com a manifestació de la presència continuada de Jesucrist en la història. Convé subratllar, per tant, que lluny d'una finalitat catequètica o d'adoctrinament,

l'ensenyament de la religió catòlica il·lustra els estudiants sobre la cultura religiosa que proporciona el cristianisme en diàleg amb la realitat actual i amb les altres tradicions religioses. A l'assignatura de religió s'impartirà promovent el diàleg interreligiós amb la finalitat de fomentar la pau, la tolerància real de les diferents religions i visions del món –inclosa la no religiosa–, i la no exclusió de persones per motius de pensament religiós. Sembla important saber valorar el coneixement i l'estudi del fet religiós en el desenvolupament global i total de la formació d'una persona, ja que permet comprendre el món, la història i la cultura. Com tots sabem aquest interès i coneixement religiós és i ha estat des de sempre present en els grans pensadors de la humanitat. Per tant és imprescindible conèixer-ho per tenir accés a la cultura de la humanitat. Per això, és important que des de l'escola es pugui aprendre a valorar les religions del món, i entre elles la nostra, com a impulsores de cultura i desenvolupament humà i social perquè totes engrandeixen l'esperit humà. Des de aquesta cultura plural i inclusiva podrem apreciar Mallorca com a cruïlla de trobada entre civilitzacions, religions, persones i cultures; i aprendre a valorar la diversitat com un valor positiu en la nostra societat mallorquina. Per un altre banda, des d'un punt de vista de creixement humà i personal, sembla imprescindible aprendre a dialogar amb els pensaments religiosos per poder assolir un desenvolupament personal integral i poder afrontar l'adversitat, el dolor i la mort amb les eines i riqueses espirituals i humanes que aporten els llegats culturals i religiosos de la humanitat. Finalment, tots sabem que un dels problemes més greus que el món ha d'afrontar al segle XXI consisteix en el conflicte entre les religions en la modalitat del terror. Així és que, proporcionar una bona educació en el tema de les religions, del diàleg, la tolerància i la valoració positiva de la riquesa que aporta la diversitat, sembla un camí efectiu cap a la pau.

4. APROVACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

David
Martínez Mesquida
IES Madina Mayurqa
curs 2022-23